

Anàlisi de les polítiques públiques

2013/2014

Codi: 101113

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Natalia Rosetti Maffioli

Correu electrònic: Natalia.Rosetti@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

L'estudiant ha de conèixer adequadament, com a mínim, els conceptes i teories treballats a l'assignatura "Administració i Polítiques Públiques".

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és analitzar les diferents polítiques que es dissenyen i s'executen des de determinats nivells de govern. L'eix central per a estudiar aquestes polítiques seran el cas espanyol i català, tot i que contextualitzat en l'entorn europeu i en les institucions del territori. Es posarà èmfasi tant en les característiques de les polítiques sectorials com en la metodologia d'anàlisi necessària per abordar-les.

El curs es centrarà especialment en les polítiques de l'Estat del Benestar encara que les polítiques que s'acabin revisant dependran de les preferències de l'alumnat, ja que s'haurà de triar una política pública per analitzar al llarg del curs.

Al llarg de les sessions s'aniran recomanant lectures, però hi ha llibres fonamentals pel seguiment del curs que s'incorporen als diferents blocs de l'assignatura.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
- Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
- Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el procés de configuració de l'agenda pública.
2. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
3. Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.
4. Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.
5. Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.
6. Elaborar i planificar recerques o informes analítics.
7. Exposar i descriure de manera adequada els principals corrents teòrics de l'anàlisi de les polítiques públiques: el cicle de la política; xarxes i actors; enfocaments institucionals; teoria de l'elecció racional.
8. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
9. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
10. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
11. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
12. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
13. Plantejar i exposar un estudi de cas d'una política pública concreta.
14. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
15. Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.
16. Treballar autònomament.
17. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.
18. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Continguts

L'assignatura s'estructura en tres blocs:

I. Marcs analítics de les polítiques públiques i introducció a les polítiques a l'estat espanyol i Catalunya

Revisió de l'instrumental d'anàlisi que s'aplicarà a l'estudi de les polítiques al llarg del curs i, concretament, de l'avaluació, en tant que perspectiva específica de tractament de les polítiques públiques.

De forma introductòria, es revisaran les fases de l'evolució política a l'estat espanyol i la resposta política a la crisi econòmica i les conseqüències en les polítiques públiques, especialment en l'àmbit de les polítiques socials.

En un context d'incertesa, les polítiques públiques han de donar resposta a situacions difícils o conflictives i en les què es dirimeixen valors i perspectives diverses. Entre els debats que sorgeixen amb força en el marc

de les intervencions socials, apareix l'ètica aplicada a les polítiques públiques.

1. L'instrumental d'anàlisi de les polítiques públiques
2. L'avaluació de les polítiques públiques: l'eterna assignatura pendent?
3. Política i polítiques públiques a Espanya: interaccions i fases
4. L'ètica aplicada a les polítiques públiques

II. Les polítiques públiques de l'estat de benestar

Es tracta d'aplicar el *framework* d'anàlisi sobre les principals polítiques de l'estat de benestar. Es destacarà, sobretot, les connexions entre models d'intervenció i discursos ideològics predominants, així com les dinàmiques de govern multinivell en totes elles, amb un especial èmfasi en l'escala autonòmica. Es farà una revisió comparada dels diferents models de benestar europeus i dels règims de benestar autonòmics.

Més enllà del conflicte distributiu en sentit clàssic -que dona lloc a les polítiques de l'estat de benestar-, al llarg dels últims anys es produeixen nous processos de politització de relacions socials. En concret, és destacable la incorporació a l'agenda pública dels nous riscos d'exclusió i de les clivelles de gènere, origen, edat i discapacitat, donant lloc a noves polítiques d'inclusió, temps, diversitat, cicle de vida i autonomia.

- vulnerabilitat i riscos d'exclusió: les polítiques d'inclusió social
- vida quotidiana i polítiques de gènere
- immigració i polítiques de la diversitat
- edats i formes de convivència: les polítiques d'infància i famílies
- discapacitats: les polítiques d'accessibilitat i autonomia personal

III. Polítiques públiques en època de canvis: crisi i reestructuració

Aquest mòdul constarà en primer lloc d'una aproximació teòrica als processos de canvi dels Estats de Benestar. Per això analitzarem en primer lloc les teories que expliquen l'expansió de la despesa social amb els seus corresponents polítiques públiques en l'anomenada "edat daurada dels Estats de Benestar" (des del final de la Segona Guerra Mundial fins a mitjans dels anys 70). En segon lloc atendrem a les aproximacions que tracten d'explicar els moments de retrocés (quant a reducció de la despesa pública i 'aprimament' de les polítiques públiques en els diferents nivells de govern posant especial èmfasi a les polítiques d'austeritat del moment actual (des finals del 2010) pel que fa a les causes, les efectes, els actors implicats i l'abast de les reformes. Com estudis de cas analitzarem (a nivell estatal i autonòmic):

- Les retallades i canvis introduïts en l'àmbit universitari (Educació noobligatòria)
- Ajustaments i canvis introduïts en la política sanitària (copagament, restriccions a la universalitat en l'accés, etc.)
- Canvis en una altra esfera de política pública acordada a classe

Metodologia

L'assignatura "Anàlisi de Polítiques Públiques" té 6 crèdits ECTS, és a dir, un total de 150 hores de dedicació de l'estudiant (25 hores per crèdit). Aquestes s'estructurarien en els següents tipus d'activitats formatives i metodologies de suport:

1. Activitats dirigides:

Classes magistrals: exposicions per part del/la professor/a i debat en grup.

Presentació pública de treballs: Presentacions i ronda de valoracions.

Discussió de textos i de casos: Introducció de la sessió, presentació del text, valoració i discussió.

2. Activitats supervisades:

Tutoria: Tutories de suport a la realització dels treballs i de seguiment del curs

3. Activitats autònomes:

Lectura i anàlisi de textos

Redacció de treballs: anàlisi d'una política pública triada per l'estudiant

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	30	1,2	1, 2, 3, 4, 7, 13, 17
Discussió de textos i casos	20	0,8	1, 2, 3, 4, 7, 8, 13
Presentació pública de treballs	10	0,4	2, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories i seguiment dels treballs	10	0,4	12
Tipus: Autònomes			
Aplicar anàlisi de polítiques públiques a un cas concret	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18
Estudi i disseny d'una recerca	15	0,6	5, 6, 9, 15, 16, 18
Lectura de textos	20	0,8	9, 11, 14, 16

Avaluació

L'avaluació constarà de dues parts:

- **Treball al llarg del curs (50%)**

-La presentació a classe i el lliurament d'un treball per escrit d'anàlisi d'una política triada per l'estudiant

-Les aportacions a classe sobre diferents temes i lectures i la participació activa en els seminaris de debat.

- **Examen final (50%)**

Les dates de presentació s'especificaran en el marc de la programació de l'assignatura (Campus Virtual)

- **Criteris per aprovar l'assignatura:** Per a superar l'assignatura, s'ha d'obtenir un mínim de 5 sobre 10 punts en cada una de les activitats d'avaluació
- **Formes de recuperació i condicions per accedir a la recuperació:** Durant el període de compensació fixat per la Facultat, es podran recuperar les proves escrites sempre i quan s'hagi assistit al 80% dels

seminaris

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 14
Presentacions a classe	20%	5	0,2	8, 9, 12, 13
Treball de recerca aplicada	30%	8	0,32	1, 2, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18

Bibliografia

Es presenta la bibliografia bàsica i obligatòria estructurada per blocs. S'afegiran altres llibres i articles al llarg del curs per estudiar polítiques públiques específiques.

(**: lectures obligatòries bloc I)

**Gallego, R.; Subirats, J. (eds.) (2011) Autonomies i desigualtats a Espanya: Percepcions, evolució social i polítiques de benestar, Barcelona: Institut d'Estudis Autònomic.

Gomà, R.; Subirats, J. (ed.) (1998) Políticas Públicas en España. Contenidos, Redes de Actores y Niveles de Gobierno. Barcelona: Ariel.

Grau, M.; Mateos, A. (2002) Análisis de políticas públicas en España: Enfoques y casos. Valencia: Tirant lo Blanch.

Gomà, R. y Subirats, J. (2001) Govern i Polítiques Públiques a Catalunya (1980-2000). Barcelona: UAB-UB, 2 volums.

Ivàlua (2011) Guia pràctica 8. La metodologia qualitativa en l'avaluació de polítiques públiques

Ivàlua (2009) Guia pràctica 1. Com iniciar una avaluació: oportunitats, viabilitat i preguntes d'avaluació.

**Subirats, J.; Gallego, R. (2002) Veinte años de autonomías en España: Leyes, políticas públicas, instituciones y opinión pública. Madrid: CIS.

Subirats, J., Knoepfel, P. et al (2008) Análisis y gestión de políticas públicas, Barcelona: Ariel.

(**: lectures obligatòries bloc II)

Adelantado, J (ed.) (2000) Cambios en el estado de bienestar. Icaria, Barcelona

**Del Pino, E. & Rubio J. (2012) Los Estados de Bienestar en la Encrucijada. Políticas Sociales en Perspectiva Comparada. Madrid: tecnos.

Ferrera, M. (2005) The Boundaries of welfare: European integration and the new spatial politics of social protection, New York : Oxford University.

Ferrera, M. (2008) "The European Welfare State: Golden Achievements, Silver Prospects" West European Politics 31, 1-2, 82-107.

Bustelo, M. (2004) La evaluación de las políticas de género en España. Madrid: Los libros de la Catarata.

Fischer, F. (2003) Reframing Public Policy. Discursive politics and deliberative practises, Oxford University Press.

Gallego, R.; Subirats, J. (eds.) (2011) Autonomies i desigualtats a Espanya: Percepcions, evolució social i polítiques de benestar, Barcelona: Institut d'Estudis Autònomic.

Gallego, R.; Gomà, R.; Subirats, J. (eds.) (2003) Estado de Bienestar y Comunidades Autónomas. Madrid: Tecnos-UPF.

** León, M. & Guillén A.M. (2011) (eds) The Spanish Welfare State in European Context Ashgate int.

** Moreno, L. (ed.) (2009) Reformas de las politicas del bienestar en España, Madrid, Siglo XXI

(**: lectures obligatòries bloc III)

Esping-Andersen, G. (2000) Fundamentos sociales de las economias posindustriales, Arie

Ferrera, M. (2008) "The European Welfare State: Golden Achievements, Silver Prospects" West European Politics 31, 1-2, 82-107.

Moreno, L. (ed.) (2009) Reformas de las politicas del bienestar en España, Madrid, Siglo XXI

**Laparra, M y Pérez, B. (2012) (coord) Crisis y fractura social en Europa. Causas y efectos en España Obra Social La Caixa (pdf disponible online)

Pierson, P. (Ed.) (2001) The New Politics of the Welfare State, Oxford, Oxford

University Press.

Subirats, J. (2011) Otra Sociedad, ¿otra política?, Barcelona, Icaria

Taylor Gooby (2002) "The Silver Age of the Welfare State: Perspectives on Resilience" Journal of Social Policy 31, 4, 597-621.